C/2024/4775

29.7.2024

DOPORUČENÍ EVROPSKÉ RADY PRO SYSTÉMOVÁ RIZIKA

ze dne 11. června 2024,

kterým se mění doporučení ESRB/2015/2 o hodnocení přeshraničních účinků opatření makroobezřetnostní politiky a o jejich dobrovolné reciprocitě

(ESRB/2024/2)

(C/2024/4775)

GENERÁLNÍ RADA EVROPSKÉ RADY PRO SYSTÉMOVÁ RIZIKA,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru ([1]), zejména na přílohu IX uvedené dohody,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1092/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o makroobezřetnostním dohledu nad finančním systémem na úrovni Evropské unie a o zřízení Evropské rady pro systémová rizika ([2]), a zejména na článek 3 a články 16 až 18 uvedeného nařízení,

s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2013/36/EU ze dne 26. června 2013 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi, o změně směrnice 2002/87/ES a zrušení směrnic 2006/48/ES a 2006/49/ES ([3]), a zejména na oddíl I kapitoly 4 hlavy VII uvedené směrnice,

s ohledem na rozhodnutí Evropské rady pro systémová rizika ESRB/2011/1 ze dne 20. ledna 2011, kterým se přijímá jednací řád Evropské rady pro systémová rizika ([4]), a zejména na články 18 až 20 uvedeného rozhodnutí,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) V zájmu zajištění účinnosti a jednotného uplatňování vnitrostátních opatření makroobezřetnostní politiky je v případě opatření, která nepodléhají povinnému uznávání podle práva Unie, důležité využít dobrovolnou reciprocitu. Nedojde-li k uznání, vztahuje se makroobezřetnostní opatření přijaté v jednom členském státě pouze na úvěrové instituce povolené tímto členským státem. To může úvěrovým institucím umožnit obcházet opatření prostřednictvím přímého přeshraničního poskytování úvěrů nebo cestou poskytování úvěrů prostřednictvím poboček. Uznání vnitrostátních opatření makroobezřetnostní politiky může zabránit únikům a regulatorní arbitráži, jakož i narušení hospodářské soutěže, které by vyplývaly z uplatňování různých makroobezřetnostních požadavků ve vztahu ke stejným expozicím v závislosti na tom, kde je úvěrová instituce usazena.

(2) Cílem rámce pro dobrovolnou reciprocitu opatření makroobezřetnostní politiky stanoveného v doporučení Evropské rady pro systémová rizika ESRB/2015/2 ([5]) je zajistit, aby se všechna opatření makroobezřetnostní politiky založená na expozicích, která byla aktivována v jednom členském státě, reciprocně uplatňovala v ostatních členských státech.

([1]) Úř. věst. L 1, 3.1.1994, s. 3.
([2]) Úř. věst. L 331, 15.12. 2010, s. 1.
([3]) Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 338.
([4]) Úř. věst. C 58, 24.2.2011, s. 4.
([5]) Doporučení Evropské rady pro systémová rizika ESRB/2015/2 ze dne 15. prosince 2015 o hodnocení přeshraničních účinků opatření makroobezřetnostní politiky a o jejich dobrovolné reciprocitě (Úř. věst. C 97, 12.3.2016, s. 9).

(3) Dne 12. března 2024 Banca d'Italia jako určený orgán pro účely článku 133 směrnice 2013/36/EU oznámila Evropské radě pro systémová rizika (ESRB) v souladu s čl. 133 odst. 9 uvedené směrnice svůj záměr stanovit sazbu sektorové kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika s cílem posílit odolnost italského bankovního sektoru vůči otřesům, které nesouvisejí s úvěrovým cyklem, a tím i jeho schopnost absorbovat ztráty a podpořit poskytování úvěrů ekonomice. Sazba kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika se bude vztahovat na úvěrové instituce povolené v Itálii. Sazba kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika ve výši 0,5 % se od 31. prosince 2024 uplatní na všechny expozice vůči úvěrovému riziku a expozice vůči úvěrovému riziku protistrany nacházející se v Itálii. Tato sazba se od 30. června 2025 zvýší na 1 %. Sazba kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika bude přezkoumána nejméně jednou za dva roky.

(4) Dne 12. března 2024 Banca d'Italia jako pověřený orgán pro účely článku 133 směrnice 2013/36/EU předložila ESRB žádost v souladu s čl. 134 odst. 5 směrnice 2013/36/EU, aby doporučila reciproční uplatnění výše uvedeného opatření makroobezřetnostní politiky na individuálním a konsolidovaném základě.

(5) Reciprocita makroobezřetnostních kapitálových požadavků aktivovaných orgány jiných členských států na individuálním a konsolidovaném základě, bez ohledu na to, zda jsou dotčené expozice drženy prostřednictvím dceřiných podniků nebo poboček, nebo vyplývají z přímého přeshraničního poskytování úvěrů, omezuje úniky a regulatorní arbitráž, řeší systémová rizika, a podporuje tak celkovou účinnost makroobezřetnostní politiky tím, že zajišťuje, aby zvýšená rizika byla řešena nejen v členském státě, který kapitálovou rezervu pro krytí systémového rizika zavedl, ale také v jiných členských státech, v nichž jsou bankovní skupiny těmto zvýšeným rizikům vystaveny. Cílem uznání by proto mělo být rovněž zajistit, aby bankovní skupiny, které jsou vystaveny těmto systémovým rizikům, byly dostatečně odolné. Makroobezřetnostní kapitálové požadavky vyplývající z rozhodnutí uznat makroobezřetnostní opatření jiných členských států by proto měly být obecně uplatňovány jak na individuálním, tak na konsolidovaném základě.

(6) Za účelem uznání italské sazby kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika, jak požaduje Banca d'Italia, mohou relevantní příslušné nebo pověřené orgány jiného členského státu stanovit sazbu kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika v souladu s články 134 a 133 směrnice 2013/36/EU.

(7) V souladu s čl. 134 odst. 1 směrnice 2013/36/EU by se uznání oznámené italské sazby kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika jinými členskými státy vztahovalo na expozice, které instituce povolené v členských státech uplatňujících reciproční postup mají v Itálii.

(8) V souladu s čl. 133 odst. 4 směrnice 2013/36/EU lze sazbu kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika uplatnit na individuálním, subkonsolidovaném nebo konsolidovaném základě. Uznání sazby kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika stanovené jiným členským státem proto zahrnuje možnost uplatnit tuto sazbu na všechny expozice na konsolidovaném základě (včetně expozic držených prostřednictvím dceřiných podniků, které se nacházejí v jiném členském státě).

(9) V určitých případech mohou existovat důvody pro odchýlení se od obecného přístupu uplatňování uznaného opatření italské makroobezřetnostní politiky na individuálním i konsolidovaném základě , například pokud se orgány uplatňující reciproční postup domnívají, že příslušná systémová rizika jsou již dostatečně a vhodně zmírněna stávajícími makroobezřetnostními nebo mikroobezřetnostními požadavky uplatňovanými v členském státě, v němž je bankovní skupina konsolidována.

(10) V doporučení ESRB/2015/2 ve znění doporučení ESRB/2017/4 se doporučuje ([6]), aby příslušný orgán aktivující opatření makroobezřetnostní politiky při předložení žádosti o reciprocitu ESRB navrhl práh podstatnosti, pod jehož úrovní lze expozici určitého poskytovatele finančních služeb vůči zjištěnému makroobezřetnostnímu riziku v jurisdikci, v níž aktivační orgán uplatňuje opatření makroobezřetnostní politiky, považovat za nepodstatnou. ESRB může doporučit jinou prahovou hodnotu, považuje-li to za nezbytné.

([6]) Doporučení Evropské rady pro systémová rizika ESRB/2017/4 ze dne 20. října 2017, kterým se mění doporučení ESRB/2015/2 o hodnocení přeshraničních účinků opatření makroobezřetnostní politiky a o jejich dobrovolné reciprocitě (Úř. věst. C 431, 15.12.2017, s. 1).

(11) V návaznosti na žádost Banca d'Italia o reciproční uplatnění uvedeného opatření ostatními členskými státy a s cílem zabránit materializaci nepříznivých přeshraničních účinků v podobě úniků a regulatorní arbitráže, které by mohly nastat v důsledku zavedení opatření makroobezřetnostní politiky, jež se bude uplatňovat v Itálii, se generální rada ESRB rozhodla zahrnout toto opatření do seznamu opatření makroobezřetnostní politiky, u nichž doporučuje reciproční uplatnění podle doporučení ESRB/2015/2. Generální rada ESRB rovněž rozhodla doporučit práh podstatnosti ve výši 25 miliard EUR, který se vztahuje na každou jednotlivou instituci. Příslušné orgány, které předmětné opatření recipročně uplatňují, mohou osvobodit instituce od požadavku kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika, pokud jejich příslušné expozice nepřesahují 25 miliard EUR. Vzhledem k tomu, že opatření, které má být vydáno za účelem uznání oznámené italské sazby kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika, by se mělo uplatňovat i na konsolidovaném základě, pro účely uplatňování prahu podstatnosti by měl být zohledněn součet expozic držených prostřednictvím poboček, přímého přeshraničního poskytování úvěrů a dceřiných podniků.

(12) Doporučení ESRB/2015/2 je proto třeba odpovídajícím způsobem změnit,

PŘIJALA TOTO DOPORUČENÍ:

Změny

Doporučení ESRB/2015/2 se mění takto:

1. V oddíle 1 se dílčí doporučení C 1) mění doplněním tohoto opatření:

   „Itálie:

   — sazba kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika ve výši 0,5 % pro všechny expozice vůči úvěrovému riziku a expozice vůči úvěrovému riziku protistrany nacházející se v Itálii, platná od 31. prosince 2024 do 29. června 2025; od 30. června 2025 se tato sazba zvýší na 1 %."

2. Příloha se mění v souladu s přílohou tohoto doporučení.

Ve Frankfurtu nad Mohanem dne 11. června 2024.

Vedoucí sekretariátu ESRB
jménem generální rady ESRB
Francesco MAZZAFERRO

PŘÍLOHA

Příloha doporučení ESRB/2015/2 se mění doplněním následujícího opatření:

„**Itálie:**

sazba kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika ve výši 0,5 % pro všechny expozice vůči úvěrovému riziku a expozice vůči úvěrovému riziku protistrany nacházející se v Itálii, platná od 31. prosince 2024 do 29. června 2025; od 30. června 2025 se tato sazba zvýší na 1 %.

I. Popis opatření

1. Italské opatření, které se uplatňuje v souladu s článkem 133 směrnice 2013/36/EU, spočívá v uplatňování kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika na expozice vůči úvěrovému riziku a expozice vůči úvěrovému riziku protistrany nacházející se v Itálii, které jsou expozicemi úvěrových institucí povolených v Itálii, a to na individuálním a konsolidovaném základě.

2. Sazba kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika ve výši 0,5 % se bude uplatňovat od 31. prosince 2024 a od 30. června 2025 se zvýší na 1 %.

II. Reciprocita

3. Příslušným orgánům uplatňujícím reciproční postup se doporučuje, aby italské opatření recipročně uplatnily na expozice bank vůči úvěrovému riziku a expozice vůči úvěrovému riziku protistrany nacházející se v Itálii. Uvedené opatření lze recipročně uplatnit s použitím následujícího rozsahu v rámci výkazů COREP: Geografické členění expozic podle sídla dlužníka, součet expozic vůči italským rezidentům v řádku 170 sloupci 90 tabulky COREP C09.01 a řádku 150 sloupci 125 tabulky COREP C09.02.

4. Na základě žádosti Banca d'Italia se doporučuje, aby příslušné orgány italské opatření recipročně uplatnily na individuálním a konsolidovaném základě.

5. Není-li stejné opatření makroobezřetnostní politiky v jejich jurisdikci k dispozici, příslušným orgánům se doporučuje, aby po konzultaci s ESRB uplatnily opatření makroobezřetnostní politiky, které je k dispozici v jejich jurisdikci a jehož účinek je v nejvyšší míře rovnocenný uvedenému opatření, jež se doporučuje recipročně uplatnit. To může zahrnovat přijetí opatření a uplatnění pravomocí v oblasti dohledu stanovených v hlavě VII kapitole 2 oddíle IV směrnice 2013/36/EU.

6. Příslušným orgánům se doporučuje zajistit:

   a) uplatňování a dodržování recipročního opatření se sazbou ve výši 0,5 % od 31. prosince 2024 do 29. června 2025;

   b) uplatňování a dodržování recipročního opatření se sazbou ve výši 1 % od 30. června 2025.

III. Práh podstatnosti

7. Spolu s tímto opatřením je stanoven práh podstatnosti, který se vztahuje na každou jednotlivou instituci a který je založen na expozicích nacházejících se v Itálii. Příslušné orgány uplatňující reciproční postup mohou osvobodit úvěrové instituce od požadavku kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika, pokud jejich příslušné expozice nepřesahují práh podstatnosti ve výši 25 miliard EUR, což odpovídá přibližně 1 % všech expozic vůči úvěrovému riziku a expozic vůči úvěrovému riziku protistrany nacházejících se v Itálii. Za účelem určení příslušných expozic, které by měly být zahrnuty do výpočtu expozic pro účely uplatnění prahu podstatnosti, by příslušné orgány měly zohlednit přinejmenším expozice v následujícím rozsahu v rámci výkazů COREP: Geografické členění expozic podle sídla dlužníka, součet expozic vůči italským rezidentům v řádku 170 sloupci 10 tabulky COREP C09.01 a řádku 150 sloupci 10 tabulky COREP C09.02.

8. Do výpočtu expozic pro účely uplatňování prahu podstatnosti by měly být zahrnuty všechny expozice držené prostřednictvím poboček, přímého přeshraničního poskytování úvěrů a dceřiných podniků.

9. V souladu s oddílem 2.2.1. doporučení ESRB/2015/2 představuje práh podstatnosti ve výši 25 miliard EUR doporučenou maximální prahovou úroveň. Příslušné orgány proto mohou namísto použití doporučené prahové hodnoty podle potřeby stanovit nižší prahovou hodnotu pro svou jurisdikci nebo opatření recipročně uplatnit bez jakéhokoli prahu podstatnosti. Při stanovování prahu podstatnosti by příslušné orgány měly zvážit expozici jednotlivých poskytovatelů finančních služeb vůči zjištěnému makroobezřetnostnímu riziku v Itálii a posoudit, zda ji lze považovat za nepodstatnou.

10. Nejsou-li v členských státech žádné domácí úvěrové instituce, které by měly podstatné expozice v Itálii, mohou příslušné orgány dotčených členských států v souladu s oddílem 2.2.1 doporučení ESRB/2015/2 rozhodnout, že italské opatření recipročně neuplatní. V tomto případě by měly příslušné orgány sledovat podstatnost expozic a doporučuje se, aby italské opatření recipročně uplatnily, pokud úvěrová instituce překročí doporučený práh podstatnosti.“